

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Despre Burebista știm că a unificat întregul neam daco-getic, că a cucerit și a inclus în stăpânirea sa cetățile grecești de pe țărmul de vest al Mării Negre, că a subjugat semințiile celtice pătrunse în spațiul de vest al Daciei - pe boii, pe taurisci și pe scordisci. Burebista va subjuga triburile bastarnilor de neam germanic ce pătrunseseră în teritoriile dacice de est. [...] Regatul lui Burebista a fost, fără îndoială, în prima jumătate a secolului I î.e.n., prin realizările în plan intern (reforma administrativă, militară, monetară, religioasă, legislativă etc.) și în plan extern, cel mai puternic din Europa rămasă în afara granițelor romane”.

(Ion Horațiu Crișan, *Primul stat dac centralizat condus de Burebista*, în: SCIVA, t. 31, nr.2, 1980, p. 164-174)

SURSA B.

„Burebista a fost fondatorul unui veritabil imperiu al dacilor la nord de Dunăre, fiind nu numai primul unificator al dacilor care i-a coagulat într-un stat, cu un centru de putere, cu legi și cu religie comună, ci și mai mult de atât, Burebista a fost și primul dintre toți tracii care a reușit să fondeze o veritabilă putere regională în lumea vastă a Antichității europene. Strălucitul om de stat este un model de lider european, fiind chiar egalul lui Caesar, deoarece i-a învins pe celți/gali la fel ca marele general și politician roman. Burebista a apărut frontierele tuturor dacilor, oprind marea migrație celtică/galică, transformând teritoriile dacilor într-o insulă dacică, puternică și unitară, valul celtic/galic revărsându-se mult la sud de Dunăre, departe de granița Daciei lui Burebista. Statul dac burebistan a fost înfăptuit de capacitatea militară și reformatoare a creatorului, care a lăsat moștenire acestui spațiu carpato-danubiano-pontic idealul unității...”.

(Mădălina Strechie, *Burebista, apărătorul și unificatorul dacilor*, în: Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”, martie, 2022, p. 84)

Nr.	Item	Punctaj	
		L	L
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>geto-daci</i> .	0	0
		1	1
		2	2
		3	3
2	Identifică, în baza sursei A, două reforme realizate de regele Burebista.	L	L
		0	0
		1	1
3	Determină, în baza sursei A și a cunoștințelor obținute anterior, o caracteristică a relațiilor geto-dacilor conduși de Burebista cu coloniile grecești de pe țărmul Mării Negre.	2	2
4	Compară opiniile expuse de autori, privind direcțiile politicii externe promovată de Burebista. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul statului în lumea antică.	4	4
		5	5
		6	6
		7	7

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)**Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.**

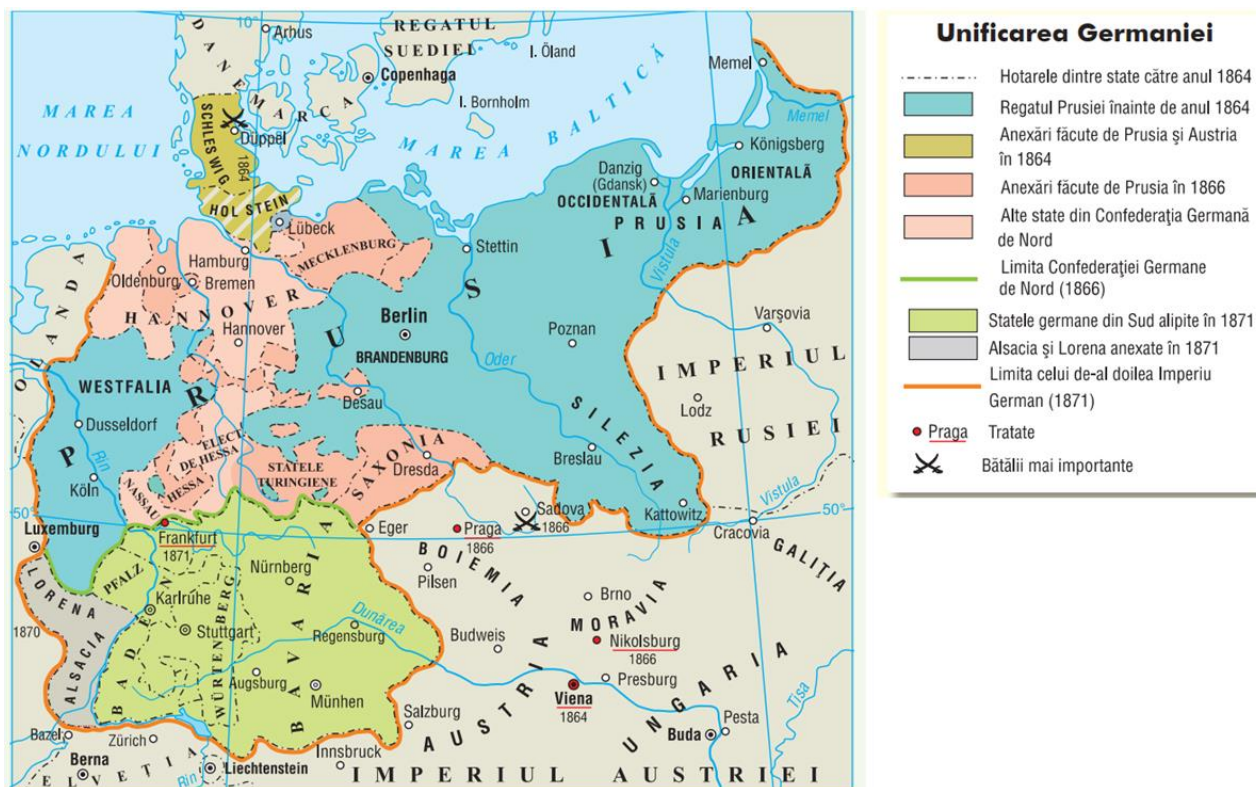
„Ștefan cel Mare, domnul Moldovei, a dat numele unei epoci și a intrat în legendă, folclor și tradiție încă din timpul vieții sale. În politica internă s-a orientat spre mai bună organizare a administrației, limitarea privilegiilor marii boierimi anarhice, alternarea pedepsei capitale cu atitudinea conciliantă pentru inamicii domniei, a ctitorit biserici și mănăstiri (Putna, Voroneț, Neamț, Căpriană etc.), crearea trupelor de oșteni proveniți din țărani liberi, reorganizarea instituției „vitejilor”, folosiți deopotrivă ca bază a întăririi autorității interne și a apărării în fața atacurilor din exterior. A întărit, refăcut și extins ca nimeni altul sistemul de cetăți, mai ales pe cele de pe Nistru, și a adaptat tehnica militară progreselor făcute de artelerie. (...) Ștefan cel Mare a încercat inițial să aibă relații bune cu toți vecinii, dar (...) în 1467 (...) în lupta de la Baia oastea ungară a fost învinsă de români, (...) Ștefan obține o însemnată victorie la Vaslui (Podul Înalt), în 10 ianuarie 1475, contra Imperiului Otoman (...) în 1497, la Codrîi Cosminului armata polonă a fost învinsă.

Ștefan cel Mare a lăsat posterității o țară prosperă, respectată și o amintire vie, cu totul ieșită din comun.”

(Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, *Istoria României, Compendiu*, Cluj-Napoca, 2007, p.266-271)

Nr.	Item	Punctaj	
		L	L
1	Identifică, în sursă, două mănăstiri ctitorite de Ștefan cel Mare.	0	0
		1	1
		2	2
2	Numește, în baza sursei, două realizări în domeniul militar a lui Ștefan cel Mare.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Demonstrează valabilitatea afirmației <i>Ștefan cel Mare a lăsat posterității o țară prosperă, respectată....</i> Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
4	Formulează trăsăturile politicii externe promovată de Ștefan cel Mare, argumentând-o printr-un fapt istoric.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5

		6 7	6 7
5	Apreciază rolul lui Ștefan cel Mare în istorie. Argumentează răspunsul.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

Nr.	Item	Punctaj	
1	Numește un fapt istoric pentru care, harta propusă, servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
2	Determină două cauze politice ale faptului reprezentat pe hartă. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
3	Formulează, două consecințe ale faptului istoric reprezentat pe hartă, în baza cunoștințelor obținute anterior și a hărții.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

Studiază sursa.

(N.C. Forna, D. Forna Agop, *Rezolvarea problemelor globale în condițiile actuale*, în: Conferința „Particularitățile dezvoltării economiei mondiale în condițiile globalizării”, Chișinău, 2016, p. 174)”

VIITORUL PLANETEI ÎNTRE CRIZĂ ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ.

În textul tău:		Punctaj
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;		L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursa propusă;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene istorice;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit la evenimentele/ procesele descrise;	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

